

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

De eo q[ui] p[ro] alio orat. Capitulum decimu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

fare bonitatē/ vñ ad instructio
nē electorū: vt ex hoc ipso intel
ligant/ q̄ cōremenda sint/ q̄
bus etiā flagitiosissimos homi
nes copiosi vident abundare.

De tristib⁹. Ca. ix.

Tristia hō rerū mediaz
electis q̄dem solēt acci
dere/ vel ad purgādas
maculas vite p̄cedentis/ vñ ad
virtutis exercitiū r. p̄bandā pa
tientia r. meritū p̄mij largioris
vel ad coercendas prauas vo
luptatū cupiditates: vñ vt post
modū gratiores sint/ r. amplio
ri iocūditate p̄fruant/ cū se de
p̄sentib⁹ erumnis ad etna gau
dia trāstatos meminerint. Rep
robis autē mediocrit̄ mal/ hic
eadē tristia miscōditer inferunt:
tum vt purgata h̄ parte vitioz
leuiori pene reseruent in poste
riū: tū vt negato sibi prauē vo
luntatis effectu/ leuiori suppli
cio teneant obnoxij. Reprobis
hō valde malis/ iustissime in
fligunt: tū vt ex hoc qd̄ premij
mereant agnoscat: tum vt p̄ns
calamitas sit eis certū future
damnationis initium: r. ea que
postmodū passuri sūt/ etiā hic
aliquaten⁹ p̄gustent: tū etiā ne
scandalū patiant electi: si fre
quētib⁹ se vrgeri miserijs: pessi
mos autē hoies semper florere
conspiciant. His r. si que sunt
alte cause/ nobis quidē ocul
te/ deo hō qui om̄ia p̄uidet ma
nifeite: lera. vel. tristia rerū me

diarū tam electz q̄ reprobis ar
bitramur cōtingere. Ex quib⁹
qm̄ qdam orando credim⁹ ob
tineri: idcirco ea p̄sentī capitu
lo: de obtinentia videlicet orat
tiōis putauim⁹ inserēda. Pli
res em̄ lera optāt r. postulant/
animi videlz r. corpis aut for
tune: veluti mentis industriā/
corpis sanitatē/ amplioris sub
stantie facultates. Nonnulli hō
licet paucissimi molesta poti⁹
affecrant: vtpote piā simplicita
tē: corpis egritudinē/ nullā te
nuē ve subam. Nam r. sapien
tissim⁹ ille salomon/ nec diuitis
as nec paupratē/ sed tū victui
necessaria postulabat: r. apls:
nil aliud nisi chustū scire se p̄di
cat: r. in suis infirmitatib⁹ in fa
me r. siti/ in frigore r. nuditate
cererisq; rerū medianū incōmo
dis gloriat. In his q̄ perendis
tam electi q̄ reprobi/ alij p̄di
ctis ex causis exaudiunt r. ob
tinent: alij p̄ alias repellunt.

De eo q̄ p̄ alio orat.
Capitulum decimū.

Hacten⁹ de his q̄ pro
seip̄s orāt/ arbitramur
sufficere/ nunc de illo q̄
p̄ alio deū rogat/ qd̄ recte senti
re valeat: quātū nobis erit pos
sibile videam⁹. Orat igitur vñ
dign⁹ p̄ digno: vel dign⁹ p̄ in
digno: vñ indign⁹ p̄ digno: vel
indignus p̄ indigno. Dignum
accipim⁹ iustū in presenti/ indi
gnū hō iniustū: q̄liscunq; post

Prouer. 30.

1. Cor. 7.

2. Cor. 11

modum hic vel ille futurus sit. Orat etiā idoneus pro idoneo/ idoneus pro non idoneo: non idoneus pro non idoneo. Idoneum autē dicimus electum: siue iam dignus sit vita eterna secundum presentem meritum et qualitatem: siue nondum quidem habeat illam dignitatem/ sed postmodum sit adepturus. Non idoneum vero reprobum appellamus: vel ea que nunc est/ vel ea que postmodum erit meritorum qualitate. Videtur ergo quod ex his duabus differentiis/ digno videlicet et indigno/ singulari aduenientibus utriusque persone: petentis. scilicet et eius cui petit/ constituitur simplex quidam et quadrum: membris diuisio: et rursum ex idoneo et non idoneo similiter alia fit quadrum membris et simplex. Hæc autem differentiarum/ due ponuntur ut dignus et idoneus: due priuāt ut indignus et non idoneus. Rursumque ex his quattuor differentiis binis utriusque persone aduenientibus fit quedam composita diuisio secundum decem membrorum: quorum primum est/ cum dignus et idoneus orat pro digno et idoneo: vltimum autem cum indignus et non idoneus pro indigno et non idoneo. Media quattuordecim compositarum causarum/ lectoris sagacitate formanda relinquitur. Et quia de singulis per ordinem disputare/ plene haberet laboris quam commodi: de quattuor tamen simplicibus ponam exempla. Si ergo electus electo vitam petit eternam/ exaudit ille

qui postulat/ et ille cui postulatur accipit: siue propter presentem utriusque dignitatem: siue propter illam que postmodum futura est: que cernenti omnia deo iam preesto est atque conspicua/ cui nihil preteritum est aut futurum: sed omnia stant in presenti. Hoc autem tale est: veluti princeps alicuius magne ciuitatis in preterito illius quem diligit/ alium quem nihilominus diligit dicit exaudire. Si vero idoneus non idoneo postulat: repellit quidem hic talis/ quoad illum qui rei que petit. et vite eterne idoneus non est: non quod ad illum qui ex hoc ipso quod pro alio pie supplicat/ maiorem apud deum gratiam promeretur. Huic simile fit/ cum seruus fidelis et domino dilectus/ pro conseruo nequam et flagitioso ad dominum intercedens repellit/ sicut ut ex eo ipso quod pie pro alio intercedere laborauit: ampliori dilectione dignus habeatur. Si autem non idoneus idoneo: hanc quam petitio nem non gratia petentis/ sed eius cui petit dicimus exaudiri: eo videlicet modo quo aliquis odiosus principi et contemptus: in illo quem princeps propter sua merita sublimauit: quod pro illo ipse rogauerat: ab eodem principe se putat exaudiri. Dicit enim aliquis exaudiri duobus modis: vno quidem proprie cum ad eius petitionem et propter ipsum fit aliquid: altero magis improprie/ cum ipso quidem petente fit: nec tamen ob gratiam ipsius

sed alia de causa. Tale est illud
 Eccli. 4. i libro filij syrach. Ab inope ne
 auertas oculos tuos: maledi-
 cet enim tibi et exaudiet: et exau-
 diet eum qui fecit illum: quasi de-
 propter imprecationem pauperis pu-
 niat contemporem: quem tamen etiam ta-
 cente illo erat punitur. Si ve-
 ro non idoneus pro non idoneo sup-
 plicat. id est reprobus pro reprobo:
 hec petitio duabus de causis om-
 nino repellitur: tum vitio peten-
 tis: tum illi cui petitur qui rei pe-
 tite commercium non habet. Com-
 mercium autem dicimus rei adipiscen-
 de idoneitatem: quem admodum secundum
 leges seruilis persona consulatus
 vel precure: secundum canones secula-
 ris persona ecclesiastice rei non ha-
 bet commercium. Huius ultime re-
 pulse exemplum est: cum ciuis ali-
 quis principis et ideo principis
 uehementer inuisus: pro illo quem
 princeps ob scelera sua digne
 damnare proposuit intercedens:
 tum sui causa: tum illi pro quo sup-
 plicat/ in exorabili furore repelli-
 tur. Atque ita ut diximus/ forsi-
 tan non incongrue sentire poterit/ de
 illa oratione qua alij ab alio vi-
 ta eterna postulat: que solis ele-
 ctis ab eterno reprobata est. Ele-
 ctus quippe idem est qui et idone-
 us: quem diuina electio ad vitam
 predestinauit eternam. Quapropter
 ut iam sepe dictum est: nulli nisi ido-
 neo eiusdem vite habitudo precibus
 poterit obtineri. Si ergo idoneus est il-
 le cui petitur/ effectum habet orationis/
 quemcumque modo cetera se habeant: et

quanto plures positue differente
 circa vtrilibet personam concurre-
 rint: tanto pluribus ex causis quod
 petitur obtinetur. Si autem idoneus
 non est/ inefficax est orantis inten-
 tio/ et quanto plures positue con-
 uenerint: tanto pluribus ex cau-
 sis quod petitur denegatur. De reliquis
 autem quatuor specialium bonorum ge-
 neribus aliud rationis est: pro eo quod il-
 la tam electis quam reprobis possunt
 contingere/ sed fructu dissimili.
 Nam electi quidem finaliter ea retinent
 et saluantur: reprobi citra finem
 amittuntur et pereunt. Nec igitur do-
 na vtriusque homines sicut sibiipsis/
 ita et alijs propter illas quas pre-
 dicimus causas orando possunt im-
 petrare. Remissio enim peccatorum que
 bonum preparatorum dicitur/ nisi alij
 orante alio possit impetrari: non
 diceret dominus in euangelio: *Orate* Matth. 9
pro persequentibus et calumniantibus
vos. Et stephanus de lapidatori-
 bus suis in actibus apostolorum: *Domine* Actuum. 7
iesu christe ne statuas illis hoc
peccatum. Peccatum iam commiserant: sed
 ne illud statueres/ imo pro remissio-
 ne tolleretur/ martyr orabat egre-
 gius. *Justicia quibus pro fide quam bo-
 num inspiratorum malum a pel-
 lare/ nisi alij alio orante pueni-
 ret: non diceret apostolus ephesijs:*
Huius rei gratia flecto genua Eph. 5.
mea ad deum patrem: ut det vobis
virtutem/ habitare christum pro fide
in cordibus vestris. Meritorium quibus
 bonum id est bona mentis qualitas que
 virtus dicitur/ nisi alterius oratione alteri
 in nasceretur/ non subderet i. eo

Ubi s̄. dem loco: In charitate radica
 ti r̄ fundati/supplendū est: vt
 sitis. Ecce quē admodum orat
 eis p̄tutē fidē r̄ charitatē. Ope
 ratio v̄o bona q̄ meritū appel
 lat/nisi interuētū alteri in alte
 ro excitare: sup̄flū eēt qd̄ di
 cit idē apl̄s: Oram⁹ aut̄ dñm
 vt nihil mali faciat: sed vt fa
 ciatis qd̄ bonū est. Pro bonis
 opib⁹ alioꝝ orabat ille qui dice
 bat: Det vob̄ de⁹ cor oib⁹ vt co
 lar̄ eū: r̄ faciat̄ ei⁹ volūtātē. i.
 opa bona. Ex q̄b⁹ oib⁹ manife
 stū est: h̄ sp̄ūalia bona alij p̄ ali
 um orando r̄ peti r̄ obtineri.

**De medijs que alio
 orante alij pueniunt.**

O medijs q̄z quarū so
 lus vsus in merito vel
 culpa est idē reperies/
 earū videlz leta v̄l tristia/ alijs
 orātib⁹/ alijs frequent̄ accidit
 se. Helias orando pluuia celo
 clauso p̄hibuit/ rursūqz orā
 do nubes aperuit: pluuia de
 dit. Idē helias/ orādo milites
 ochozie regis igne de celo veni
 ente cōsumpsit. Petr⁹ orando
 eneā claudū erexit: paulus eli
 mā magū cecitate damnauit.
 Idē petrus orādo tabitam su
 scitauit: symonē magū volan
 tē in terrā p̄strauit. Helise⁹ fi
 liū vidue sareptene vite restitu
 it: seruo suo gyezi naaman syri
 lep̄rā iniecit. Isaac filio suo ia
 cob frumenti/vini r̄ olei abun
 dantiā impetrauit: moyses pri

mogenita orando suffocauit.
 Idē moyses p̄haraonē r̄ exerci
 tū ei⁹ fluctib⁹ maris inuoluit: Exo. 14.
 amalechitas nō tā bello q̄z ora
 tione sup̄auit. Nec r̄ h̄mōi q̄z
 plima legim⁹ in sc̄pturis orādo
 frequē expleta/ q̄z qdā ad aim
 qdā ad corp⁹: qdā v̄o ad fortu
 nā referunt. Nec adeo de obri
 nētia v̄l effectu orōis/nō vt for
 sitan oportuit/ s̄ vt a nob̄ fieri
 potuit dicta sint: p̄ eo qd̄ nō est
 facile q̄s de⁹ orōes v̄l suscipiat
 vel excludat humano diffinire
 arbitrio.

**Liber octau⁹: de his
 que p̄tinēt ad orationē.**

A recutis igit̄ circa ora
 tionē trib⁹ capitul⁹: nūc
 quartū. i. quid ad ip̄am
 pertineat/ conemur inspicere.
 Pertinēt aut̄ ad orōnē q̄ttuor
 bec: tēp⁹: loc⁹: mod⁹ r̄ forma.

Capitulū primū

O Emp⁹ orōnis/ aliud cō
 tinuū/ aliō discretum.
 Continū temp⁹ est: to
 tū spacium vite humane: qz cū
 oratio vt (iam sepe dictum est)
 nil aliud sit nisi diuine pietatis
 imploratio: tota vita hominis
 ad hunc exitum tendere debet
 vt diuinam sibi conciliet pieta
 tem. Quicquid ergo hoc pro
 posito agis/ vt deuz merearis
 habere p̄piciū/ oratio est. Hoc
 itaqz p̄positū h̄ns/ oras loquē
 do: oras tacēdo: oras comedē
 do: oras bibēdo: oras vigilādo